

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 128

Maribor, sreda 10. junija 1931

»JUTRA«

izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur.
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Volja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Moratorij za Nemčijo na vidiku

PRVI ZNAKI USPEHOV SESTANKA V CHEQUERSU. — KAJ PRAVI AMERIŠKA JAVNOST?

PARIZ, 10. junija. Vsi francoski listi objavljajo z daljšimi komentarji vest posebnega poročevalca »Daily Maila«, da vlada v angleških političnih krogih pričanje, da bo ustavila še to jesen Nemčija plačevanje reparacij. S tem korakom bo nastal nedogleden preobrat v financah vseh zmagovitih držav. Samo Anglija bo izgubila na ta način letno 30 milijonov funtov šterlingov. V tem slučaju bo resno načeto tudi vprašanje vojnih dolgov evropskih držav Ameriki, ker je spričo sedanje gospodarske krize v Evropi popolnoma nemogoče, da bi mogle zavezniške države nadaljevati s plačevanjem svojih vojnih dolgov, če bi Nemčija ustavila plačevanje reparacij.

V zvezi s tem razpravljajo že angleški in francoski vodilni državniki o merah, kako preprečiti ta namerayani korak Nemčije. Tako razpravljajo med drugim o sklicanju nove mednarodne konference, ki bi proučila znova vprašanje nemških reparacij ter vojnih dolgov zavezniških držav Ameriki.

V francoskih krogih prevladuje mišljenje, da dela Nemčija po premišljenem načrtu in da se hoče z ustavitvijo plačevanja reparacij le otresti bremen, ki si jih je naprtila z izgubljenim vojnem, ter da niso faktične finančne razmere v Nemčiji še daleko tako obupne kot jih slikajo nemški državniki. Reparacijske dajatve so znižane že itak tako zelo, da dosežejo samo 7% vseh državnih izdatkov, kar vsekakor ni preveč.

Rešitev položaja leži v rokah ameriških državnikov in finančnikov. V njihovih krogih je pričela postajati zelo jaka skupina, ki predlaga, naj pristanejo Zedinjene države na znižanje vojnih dolgov zavezniških držav in novo redukcijo nemških reparacij, vendar pa le pod pogojem, da prično vse države z resničnim

in temeljitim razoroževanjem. To pa zaradi tega, ker so doslej evropske države uporabile prihranke pri plačevanju znižanih vojnih dolgov Ameriki za nabavo novega vojnega materijala.

LONDON, 10. junija. Vprašanje moratorija za reparacijske obveze Nemčije je postalo predmet resnih posvetovanj zainteresiranih vlad. Anglija se resno bavi z mislijo, da dovoli Nemčiji odgoditev plačil. Govori se o dveh letih, dočim sta nemška ministra prosila za tri leta. Seveda pa povdarjajo na angleški strani, da bi tak moratorij ogrožal ravnovesje britanskega budžeta. Vprašanje moratorija je za Nemčijo nedvomno v tesni zvezi s problemom vojnih dolgov. O zadevi se bo podrobno razpravljalo povodom obiska ameriških ministrov Stimsona in Mellona.

NEW-YORK, 10. junija. Časopisje se obširno bavi z evropskim problemom. »New York Times« povdarja, da Berlin sicer lahko zahteva moratorij, če se sklicuje na to, da ne more zadostiti svojim reparacijskim obveznostim, bolje bi pa bilo, če bi napel vse sile, da bi svoje obveznosti izpolnjeval. S prisilnimi odredbami je Nemčija storila velik korak naprej.

Ameriška vlada pa vztraja na stališču, da ureditev reparacij ni v zvezi s problemom vojnih dolgov. Časopisje v nasprotju s tem stališčem naglašja, da je Amerika dolžna Evropi pomagati. Ako Anglija, Francija in Italija ne bodo več dobivale od Nemčije denarja, tudi ne bodo mogle plačevati Ameriki svojih med vojno najetih dolgov, in nihče jih tudi ne bo mogel k temu prisiliti. Zato je v interesu Amerike, da to nevarnost pravočasno onemogoči in Evropi čim najbolj gre na roko.

Zita ne odneha

BUDIMPEŠTA, 10. junija. Nekateri voditelji madžarskih legitimistov so prejeli od dvornega maršala bivše cesarice Zite poziv, naj se čimprej odpravijo k njej v avdienco. Spričo volitev v madžarsko zbornico so morali ti voditelji odgoditi svoje potovanje k Ziti. V madžarskih političnih krogih prevladuje mišljenje, da bo obvestila Zita ob tej priliki svoje legitimistične prijatelje o stanju porajanj za vzpostavitev habsburške monarhije na Madžarskem, ki so jih imeli njeni poverjeniki z nekimi italijanskimi in francoskimi politikmi.

največji nasprotnik, ker proizvaža več kot more človek porabiti. Posledice so prekomerna ponudba proizvodov, padec cen, znižanje plač, odpusti delavstva, stalno naraščanje brezposelnosti in porast konkurenčne borbe za tržišča, ki ima že v sebi navadno tudi kaif bodočih političnih zapletitajev. Človek, ki išče krivce za razne doživljene neuspehe vse drugje, kakor pri sebi samem, preklinja v takih časih stroje in jih dolži, da so glavni vzrok njegove bede. Pri tem pa pozablja, da je pravi krivec le on sam, ker ni v stanju urediti gospodarstva tako smotreno,

Reforme v sovjetski industriji

MOSKVA, 10. junija. Veliko razburjenje je vzbudila med komunističnim delavstvom okrožnica sovjetske vlade o novem postopanju z delavci v tovarnah. Odslej so delavci osebno odgovorni za vso škodo na materijalu in strojih, ki bi nastala spričo njihove malomarnosti v službi. Dalje je uvedena stroga kontrola delavstva pri delu, ker se je izkazalo, da je to med delom opravljalo vsa druga dela, samo ne delalo. Uveden je tudi davnoukinjeni način izplačevanja mezd med nedelovnim časom in dano vodstvom tovarn polnomočje, da uporabljajo de-

kakor delajo od njega izumljeni stroji. Glavni krivec današnje gospodarske mizerije niso stroji, nego deistvo, da se razvija to gospodarstvo pod nenormalnimi pogoji. Zato bi bilo na mestu, da bi pričel človek razmišljati o tem, kako urediti te nenormalne gospodarske prilike ter smotreno razdeliti produkcijo proizvodov strojev, namesto da se oklepa misli o potrebi redukcije dela s stroji in povratka nazaj v čase, ko je moralo opravljati stotero rok delo, ki ga vrši danes en sam stroj.

lavstvo ne glede na njegovo kvalifikacijo za vsa dela in da jih smejo pošiljati celo na delo v druge tovarne, kadar bi bil morda obrat nepopolen v domači tovarni.

NOVI BANČNI ZLOM V AMERIKI.

NEWYORK, 10. junija. V državi Illinois je tekom zadnjih dni 12 bank s skupno 21 milijonov dolarjev kapitala in 60 milijonov dolarjev vlog ustavilo plačilo. Vodstvo bank izjavlja, da vlagatelji niso v nevarnosti, da bi denar izgubili, ker so vloge krite.

NOV REKORD V TRAJNOSTNEM LETU.

PARIZ, 10. junija. Znana letalca Doret in Le Brix sta se predvčeraj dvignila, da bi potokla dosedanji rekord v trajnostnem letu. Že sinoči sta postala vila rekord z 8900 kilometri. Davi sta bila letalca že 70 ur v zraku in sta prevozila v tem času 10500 km.

Polnočna nevlhta nad Mariborom.

Čudni zaščitnik koscev sv. Medard je v družbi s svojim tovarišem sv. Primožem insceniral sinoči okrog polnoči pravo nebeško kanonado. Nastal je vihar, da so tudi najbolj zakrknjeni brezverci »molili« ko deca pred parkliem» kakor pravi župančič (razen onih, ki so stoično smrčali...). Na več krajih so bili elektrovodi pretrgani in v poznih lokalih je nastala tema, katero so »Mice Kovačeve« prav spretno izrabile. K sreči ni prišlo do večje katastrofe, dasi so ognjene kače švigale nad Mariborom, ki ima dosti strelvodov. Zaspencem se je zjutraj čudno zdelo, kako blagodejno razmočena je vsa zemlja.

Prvi jurčki na trgu.

Na naš živilski trg so davi dospeli prvi jurčki ali globanje, kakor pravijo pri nas. Zlahitni gozdni sadeži, četudi apotekarsko drag, kar je povsem razumljivo, je bil takoj razprodan za krožnike gurmanov. Kmetica, ki je prinesla te gobbe na trg, pravi, da bomo letos imeli zelo bogato gobje leto.

Nezgode.

V Mlinski ulici je padla včeraj 62letna zasebnica Antonija Čep, ki je dobila pri padcu težje poškodbe na desni strani čela. — V tekstilni tvornici Doctor & drug je prišla 26letna predica Francka Repolusk tako nesrečno z desno roko v stroj, da ji je roko zmečkalo. Morali so jo z reševalnim avtom prepeljati v splošno bolnico.

Karambol mestnega avtobusa s kolesarjem.

Ko se je peljal gostilničar Holc Matija iz Pobrežja preko državnega mosta s kolesom in zavil od trga Kralja Petra proti Pobreški ulici, se je srečal z mestnim avtobusom št. 2-513. Desno kolo avtobusa se je zadelo ob dvokolo gostilničarja Holca in ga podrla na tla. K sreči je ostal g. Holc nepoškodovan in trpi le malo materijelno škodo.

Povratek bolgarskih Junakov.

G. Čočov, voditelj delegacije bolgarskih »Junakov«, ki se je poklonilka italijanskemu neznanemu vojaku in bratila s fašisti, je objavil v sofijskih listih daljši članek o vožnji po Jugoslaviji. Proti pričakovanju hvall v njem našo državo in železniško upravo, ki je dala na razpolago poseben vlak za čim hitrejši prevoz »Junakov« iz Italije v domovino.

Človek, stroj in gospodarska kriza

Živimo v dobi strojev, katerih upliv sega vse globlje v naše vsakdanje življenje. Brnenje motorjev je že tudi sedaj že skoro na slehernem obljudenem predelu naše zemlje. Po zadnjih statistikah opravlja danes po svetu skupno število vseh strojev tisto delo, ki bi ga morali opravljati dve milijardi ljudi pri dvanajsturnem delu. Z drugo besedo povedano, več človeški rod od dojenčkov pa do starčkov pri grobu bi moral opravljati tisto delo, ki ga danes opravijo zanj stroji. Statistika pa tudi pravi, da se nahaja danes nad polovico za delo zmožnih ljudi pri upravljanju strojev.

Človek je star. Po njegovih možganskih celicah krožijo spomini na legijone njegovih prednikov in verigo napredkov, ki jih je izvršilo človeštvo za svoj napredek. Stroj pa je še mlad. Postal pa je kljub temu potreben človeštvu že skoro kot kruh in voda. Z uporabo stroja je napravilo človeštvo silen skok na kvišku na vseh poljih življenja. Kakor ima vsak odnošaj solinčne in senčne strani, tako jih ima tudi zveza med človekom in strojem. Človek se je privadil na stroj in pričel razmišljati o globini pomena odnošajev med njim, predstavnikom živega življenja in mrtvim strojem, ki je postal tako zanj nepričakovano predmet težkih razmišljanj.

Ko je stal kratko pred svojo smrtjo izumitelj Dieslovih motorjev, Rudolf Diesel, pred največjim do tedaj izdelanim motorjem in gledal na to krono svojega dela, je dejal: »Lepo je tako ustvarjati in iznajdevati. Toda, če ima vse to smisel in če je človeštvo postalo s tem srečnejše — tega si danes še ne upam soditi.« Skoro tragično je danes spoznanje, kako globok prepad zija med človekom in strojem, kljub njihovim nerazdružljivim zvezam. Nekateri obožujejo stroje kot bogove, drugi gledajo v njih posebljeno zlo, ki je zaslužnjilo človeštvo ter ubilo v njem duhovno poslanstvo.

In vendar se je kljub vsemu premišljevanju težko odločiti za eno ali drugo naziranje. Že leta 1800. so bili številni učeniaki, ki so pripovedovali, da je zemlja že preobludena. Danes preživlja skoro taista površina zemlje s pomočjo uporabe strojev skoro še enkrat toliko ljudi, kakor jih je po letih francoske revolucije. Stanje ameriškega delavca je v toliko boljše od položaja kitajskega kullja, kakor je razmerje, ki ga dobimo, če delimo 1486 Din z 2,8 Din. Število 1486 Din odgovarja povprečni vsoti za nabavo novih strojev v Ameriki na leto, preračunjeno na vsakega prebivalca, 2,8 Din pa investicije za nove stroje na Kitajskem.

O neprijetnih straneh uporabe strojev čujemo predvsem v časih gospodarskih in političnih kriz, kakršne vijejo danes naš planet. V takih časih postane stroj iz prijatelja človeštva njegov

Pred kongresom narodnih železničarjev v Mariboru

ZBOROVANJE NAJVEČJE ORGANIZACIJE ŽELEZNIČARJEV V DRŽAVI.

V dneh 13. in 14. t. m. se zberejo v Mariboru prvič po preobratu zastopniki Udruga jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev, ki šteje 35.000 članov, h kongresnemu zborovanju. V Udrugi so železničarji iz vseh strok službe in iz vseh kategorij osebja.

Udruga je naslednica bivše Zveze jugoslovanskih železničarjev, v katero so se strnili vsi, ki so narodno čutili in bili jugoslovansko orientirani. Ta Zveza je bila pod raniko Avstrijo težko borbo za dosego narodnih dobrin in istočasno za izboljšanje gmotnega položaja osebja. Ni se ustrašila nikakih zaprek in nobenih udarcev, ki so bili neredko naperjeni v to, da zlomi njeno moč in žilavost, da bi se tako brez truda in z uradnim pritiskom privedlo jugoslovanskega železničarja do tega, da klone pod valcetsim bičem in da se utopi on in njegovi otroci v morju raznarodovanja. Ti udarci so dosegli vrhunec za časa vojne, ko je avstrijska uprava, naslanjajoč se na svojo vojaško silo in teror, razpuščala odbore in podružnice Zveze, voditelje pa pognala deloma v bojne jarke, deloma pa jih vlačila po ječah za politične pregnance in velezdajalce.

Narodni železničarji pa kljub temu niso stali križem rok ter so budno zasledovali svetovne in vojne dogodke, se navduševali in širili jugoslovansko idejo, tajno od moža do moža, kjerkoli so jim to le malo dopuščale obstoječe razmere.

Ko je vstajal dan svobode in so padali okovi, se je jugoslovanski narodni železničar znašel takoj na svojem mestu, si hitro na novo spet organiziral svoje odbore, stopil v stik z narodnim svetom ter izvršil veliko in težko nalogo, da so umikajoče in vračajoče se avstrijske in ruske čete čimprej zapustile slovensko ozemlje, da niso trpeli slovenski domovi razdejanj in pustošenj. Istotako se ni ustrašil nobenega truda in napora, ko je bilo treba jugoslovansko vojaštvo postaviti na nove obmejne točke, da zasadi temelje nove jugoslovanske države. Po teh kritičnih dneh se niso prilike za Zvezo jugoslovanskih železničarjev nič izboljšale, treba je bilo mnogo tihega, a tudi mnogo odločnega in vztrajnega dela, da se popravijo in uredijo saj sčasoma neznosne in vnebovpijoče razmere, ki so še vladale v železniški službi v obmejnem Mariboru, posebno pa v de-

lavnici in kurilnici, ker so imeli glavno besedo in najboljši kruh oni, ki so slovenskega železničarja svoj čas in še takrat trpinčili in opljuvali.

Končno se je prva leta po preobratu Zveza jugosl. železničarjev ujedinila skupno organizacijo Udruga jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev, ki si je postavila skoroda iste cilje in prevzela isti program, ki ga je le prikojila v toliko, v kolikor so to zahtevale razmere.

Centralno upravo si je ustanovilo Udruga v Beogradu, ker so tam tudi vrhovni žel. uprave. Od tam vodi svoj strokovni in narodni pokret v vse pokrajine države, potom svojih oblastnih organizacij, ki imajo svoj sedež v mestih oblastnih železniških direktij, v Beogradu, Splitu, Sarajevu, Subotici, Zagrebu in Ljubljani. Oblastne odbore sestavljajo številni pododbori ali podružnice, ki se bavijo s podrobnim delom in organiziranjem med članstvom, pri katerem delu jih podpirajo zopet izvoljeni zaupniki, določeni za posamezne službene edinice.

Kot se prijavlja večja udeležba iz vseh centrov in delov države, se vrše vsestransko živahne in obširne priprave, da bi se došli gosti počutili v Mariboru dobro ter da bi ponesli najboljše utise na svoje domove.

Program kongresnih prireditev bi bil sledeči: Dne 13. t. m. sprejemanje gostov na glavnem kolodvoru ob sodelovanju godbe »Drave«. Ob 20. uri koncert »Narodnega žel. glasbenega društva »Drava« v dvorani Union. V Narodnem domu pa se vrše ta dan razna zborovanja in predkonferenca za kongres.

Dne 14. t. m. se vrši ob 8. uri iz zbirališča pred glavnim kolodvorom povorka po Aleksandrovi cesti, Slovenski in Gosposki ulici čez Glavni trg v Narodni dom h kongresu, ki se prične ob 9. uri. Od 15. ure dalje prosta zabava na Mariborskem otoku s sodelovanjem godbe »Drave«. (Avtobusi z Glavnega trga.)

Dne 15. t. m. se vrši po željah in prijavah več izletov, kot v Rogaško Slatino, na Falo, Pohorje itd.

V kongresnih dneh 13. in 14. junija se vrše na sportnem igrišču ISSK Maribora v Ljudskem vrtu nogometne tekme železničarskih sportnih klubov iz vse države.

Mariborsko gledališče

Sreda, 10. junija. Zaprt.

Četrtek, 11. junija ob 20. uri »Evangeljnik«, ab. A. Premijera.

Iz gledališča. V četrtek, 11. t. m. se bo prvič v letošnji sezoni pela Kienzlova opera »Evangeljnik«, ki jo odlikuje zelo bogata muzika ter dramatično dejanje. Ta opera, ki je že svojčas žela na mariborskem odru odlične uspehe in si pridobila simpatije vsega občinstva, se bo vpriparjala s tremi gosti, go. Zamejč-Kovičev, gg. Jarcem in Neraličem. V torek 16. in sredo 17. t. m. bo po daljšem času gostovala ljubljanska drama v mariborskem gledališču. Vprizorila se bo zanimiva in nadvse duhovita komedija »XYZ«, umetnina znamenitega pred kratkim umrlega nemškega pisatelja Klavunda, čigar »Krog s kredo« je lansko sezono dosegel na mariborskem odru največji uspeh. Režiral bo Milan Skrbinek.

Program Radia Ljubljana.

V sredo popoldne akademija 3. drž. gimnazije, zvečer prenos Puccinijeve »Madam Butterfly« z Dunaja. — V četrtek zvečer se oddaja v Zagreb in Beograd Verdijeva opera »Rigoletto« iz nar. gled. v Ljubljani. Gostoval bo ob tej priliki prvič po svojem povratku v domovino g. Svetozar Banovec. — V petek zvečer zopet prenos iz Beograda. — Sobotni večerni program obsega Kimovčev večer z uvodno besedo g. dr. A. Dolinarja. Pevske točke izvaja mešani zbor »Ljubljane«. Ostali del večera bo zavzel prenos z Bleda.

Sprejem gojencev v bolničarsko podoficirsko šolo v Nišu.

Komanda Bolničarske podoficirske šole v Nišu razglša, da sprejme v tekočem letu do 60 gojencev iz meščanstva v starosti od 17. do 21. leta. Natančnejši podatki so interesentom na vpogled med uradnimi urami v mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg št. 11 v Mariboru.

Sprejem gojencev v pomorsko zrakoplovno podoficirsko šolo v Divuljah.

Komanda Pomorsko-Vazduhoplovne podoficirske šole v Divuljah razglša, da sprejme v tekočem letu do 80 gojencev iz meščanstva v pomorsko-vazduhoplovno podoficirsko šolo v starosti od 17 do 21 let. Natančnejši tozadevni podatki so interesentom na vpogled med uradnimi urami v mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg št. 11 v Mariboru.

Sestanek plavačev.

ISSK Maribor sklicuje za jutri, četrtek ob pol 19. uri važen sestanek plavalnega odseka v hotelu pri Zamorcu.

Odborova seja moške podružnice CMD bo jutri 11. t. m. ob 20. v Narodnem domu.

Rad koncerta pevskega društva »Obilic« iz Beograda

so se včeraj zastopniki mesta in kulturnih organizacij iz Maribora zedinile na to, da je čas od 5. do 12. jul. za koncert vsled odsotnosti velikega dela občinstva, vsled nastopajoče vročine in pa, ker se baš tiste dni vrši tu profesorski kongres, zelo neprimeren ter bo z merodajne strani dan društvu nasvet, naj koncertno turnejo odloži na poznejši termin.

Mariborski in dneoni drobiž

Za povzdigo tujskega prometa v Mariboru

Odkar je prevzel za tri leta v najem lepi paviljon Olepševalnega društva pri Treh ribnikih v roke g. Albin Vodišek, se je pričelo ob njem živahno gibanje, ki kaže, da hoče dvigniti novi najemnik ta prelepi kočček našega mesta zopet na nekdanjo višino ter pritegniti k njemu tudi tuje. Novi lastnik ima celo kopico najlepših in dalekosežnih načrtov, s katerimi bo preuredil Tri ribnike v eno najpriljubljenejših shajališč Mariborčanov v vseh letnih časih. Zaprošil je že za koncesijo za ustanovitev kavarnice in restavracije, združene s plesiščem, kjer se bodo lahko zabavali Mariborčani in tujci pri nizkih cenah ter uživali lepoto lepe okolice. Zaenkrat bo izvrševal pri paviljonu še koncesijo Lovskega doma ter bo slavnostna otvoritev prenovljenega paviljona Olepševalnega društva ter letošnje poletne sezone 14. t. m. Pozneje misli prirediti vsakih štirinajst dni večje prireditve na prostem v sporazumu in sodelovanju z različnimi našimi sportnimi in kulturnimi društvi. Tako že pripravljajo veselico s sodelovanjem Jadranske straže, ki obeta biti ena najlepših prireditev poletne sezije. Kot bivši sportni učitelj bo posvetil novi lastnik tudi veliko pozornost gojitvi sporta, predvsem sportnega veslanja, ter je v ta namen že nabavil 17 za ta namen nalašč izdelanih zelo primernih čolnov. Pozimi pa misli spopolniti drsališče, zgraditi na desni strani paviljona začasno leseno garderobo, na levem bregu pa bo zgradil na svoje stroške umetno sankališče. Mnogo zadovoljstva bo vzbudila med mariborskimi smučarji tudi vest, da misli zgraditi še tekom letošnjega leta za Lovskim domom veliko smučarsko skakalnico, ki bo prva v bivši mariborski oblasti.

Poleg tega ima podjetni g. Vodišek še druge načrte, katerih izpolnitve mora želiti vsak prijatelj našega mesta in napredka tujskega prometa pri nas.

Zanimiva razprava pred okrožnim sodiščem

se je vršila včeraj. Ormoški zdravnik dr. Othmar Maieritsch je tožil znanega narodnega borca in sokolskega delavca, ravnatelja Okrajne posojilnice v Ormožu Janka Grivca, radi klevete, ker mu je ta med drugim očital, da je bil podpiranec Südmärke in da je med vojno kot dijak bil plačan konfident z nalogo, da poroča o gibanju Slovencev. Predsednik senata dr. Lešnik je vodil razpravo s skrajno objektivnostjo. Tožitelja je zastopal dr. Komavli, obtoženega Grivca pa dr. Šnuderl. Razprava je pokazala resničnost Grivčevih trditvev in tudi še, da je dr. M. tudi v preobratni dobi igral žalostno ulogo. Obtoženi Grivec je bil oproščen vsake krivde in kazni.

Razprava je važna radi tega, ker se je dr. M. skušal po svoji naselitvi kot zdravnik v Ormožu s pomočjo neke bivše politične skupine, ki ga je po svojem časopisju celo proglašala za ormoškega Zeiseisa, rehabilitirati in se vriniti v narodno družbo. Ker pa je njegovo poprejšnje udejstvovanje vsem narodnim krogom v Ormožu in okolici še preživelo v spominu, so se naravno uprli vsi, ki so radi tega udejstvovanja kedaj trpeli. Sodna razprava pomeni težko moralno obsodbo dr. M. in njegovega ozadja.

Jugoslov. akad. društvo »Triglav« v Zagrebu

je na svojem rednem občnem zboru dne 6. t. m. izvolilo za počitniško dobo sledeči odbor: predsednik: Rebec Demitrij, abs. tehn., odbornik: Bačnar Boris, stud. rer. comecon., poverjenik za Maribor: Gulič Vladimir, abs. med., poverjenik za Ljubljano: Podboj Mile, stud. ing., in Vodopivec Silvan, stud. med. vet., poverjenik za Kranj: Mavec Anton, abs. med., poverjenik za Kočevje: Bogataj Mirko, cand. iur., poverjenik za Celje: Brinar Miran, cand. for., poverjenik za Prekmurje: Lippat Viljem, cand. iur., poverjenik za Ptuj: Tonejc Stane, cand. ing., poverjenik za Novo mesto: Jarc Andrej, abs. iur.

Smrtna kosa.

V Pobrežju je včeraj preminul po dolgi in mučni bolezni g. Juri Puž, posestnik, star 74 let. Pogreb bo jutri 11. t. m. ob pol 15. na magdalensko pokopališče.

Peter Burja,

nekdanje tenor bivše mariborske opere, je 8. t. m. nastopil v Narodnem divadlu v Pragi kot Lenki v operi »Evgenij Onegin« z velikim uspehom. Pel je slovenski. Navzoč je bil tudi naš poslanik dr. Kramer na čelu jugoslovanske kolonije.

Sporod otvoritve Pohorskega doma.

V soboto 13. t. m. se vrši v Domu družabni večer skupščinarjev, izletnikov in gostov iz cele Dravske banovine. Kresovi in možnarji bodo oznanjali pričetek otvoritvenih slavnosti. Drugi dan, v nedeljo 14. t. m., ob 10. uri je slovesna blagoslovitev in otvoritev Pohorskega doma s planinsko sv. mašo na prostem, pozdravnimi govori in prosto zabavo (s petjem, godbo, plesom). Dom leži med Bolfenkom in Mariborsko kočvo v višini 1030 m. Dohod k njemu je od vseh strani lahek, prijeten družinsko-planinski izlet. Pridite!

Tatvine koles so se zelo razpasle.

Skoro ne mine dan, da ni prijavljena vsaj ena tatvina kolesa. Včeraj je neki neznan tat ukradel sredi belega dne iz veže stanovanja vrtnarja Steinbrennerja Hermana 1000 Din vredno dvokolo, znamke »Opel«. Policija je izvršila aretacijo nekega mladeniča, ki je osumljen, da je ukradel kolo, odnosno da se je vozil z ukradenim kolesom zidarskega vajenca Šporna Ivana.

Zahvala Ljubljani iz Slovenskih gorc.

Solska mladina iz Jarenine je pohitela v lepem številu na velesejem v Ljubljano pod vodstvom g. učitelja Kumpa in gđčne učiteljice Strajnsak. Malčki so prekipevali navdušenja že pred izletom, kaj šele pozneje. Izostali so 2 dni. To vam je pripovedovanje in kramljanje, kaj so vse videli in doživeli med vožnjo, nad vse pa v Ljubljani. V otroške duše se je globoko zarisal spomin na lepoto in mravlično marljivost bele Ljubljane, spremljal in dvigal jih bo do zadnjega doma. Predvsem pa občutimo prijetno dolžnost, še nekaj povdarjati: Uprava velesejma je šla šolskim izletnikom iz Slovcgoric z vso blagohotnostjo na roko. Dodelila jim je brezplačno večšega voditelja ter jim dovolila še razne udobnosti. Bodi ji na tem mestu izražena iskrena zahvala. Tudi izven velesejma jih je srečavala v Ljubljani in okolici povsod dobrodejna uslužnost in prijaznost. Prav je tako. Učenci so spoznavali ne le krasoto osrčja dravske banovine, ampak tudi lepoto duše in srca tamošnjih prebivalcev. Popotnik iz Slov. gorc.

Za tujski promet

bo gotovo precejšnjega pomena tudi sokolski zlet župe mariborske dne 28. in 29. t. m., ker se je nadejati, da bo zlet privabil razen Sokolstva domače župe tudi večja odposlanstva iz tujih žup, katera si bodo ogledala ob tej priliki našo obmejno metropolo ter njeno lepo okolico.

XI. mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani

je nadvse zadovoljivo uspel. Skupno je razstavilo 816 razstavljalcev, od tega 517 domačinov. Od inozemskih držav, ki so posvetile letošnjemu sejmu veliko pozornost, je bila najbolj zastopana Nemčija s 121 razstavljalcem. Razstavljenega blaga je bilo 215 vagonov. Večina razstavljalcev je zelo zadovoljna s potekom kupčij ter so sklenile nekatere skupine prav lepe kupčije, druge pa navezale dragocene trgovske stike. Obiskovalcev je bilo okoli 104.000. Od teh je dopotovalo s sejsko legitimacijo okoli 14.000 oseb iz oddaljenih krajev. Prihodnji XII. mednarodni vzorčni velesejem se bo vršil leta 1932 prvi teden meseca junija. Od 29. avgusta pa do 9. septembra 1931. pa se bo vršila jesenska prireditve, v katere okrilju bo tudi velika tujsko-prometna razstava.

Gostilno Vinski hram

je prevzel in lepo preuredil mlad podjetec Dalmatinec Mate Mileta iz Šibenika. Več glej v oglasu!

Slovenska drama

Pod gornjim zaglavjem je objavil g. Fd. v Mariborer Zeitung z dne 4. junija članek o naši dramati, ki vsebuje toliko netočnosti in zmot, da ne moremo in ne smemo molče preko njega. Da ne objavljamo vseh njegovih izjav, tu samo na kratko njegove zaključke. Slovenske drame po mnenju gosp. člankarja ni in tudi zlepa tako kmalu ne bo. Svoje trditve utemeljuje tako-le: Tri letošnje novitete. (Dogodek v mestu Gogi, Učlovenje, Labirint) so mu pokazale, da je vsa slovenska dramatika nezrela, v najboljšem primeru lirika, odeta v dramsko obleko in potemtakem za nič. Pustimo ocenjevanje letošnjih jarih novitet, ki jim ne bo noben kritičen človek pripisoval polnozrelosti, pa naj mi g. člankar dovolj samo eno vprašanje: ali ni nevsakdanja oblastnost (nemški: Annassung, da vam ne bo treba gledati v slovar!) razsojati o biti in nebiti slovenske drame na podlagi treh jarih prvencev, uprizorjenih na »poskusnem« (sic) mariborskem odru? To je oblastnost, ki ni v skladu z bontonom, niti ne kaže na vestnost dela: kar pa pride sedaj, je pa golo neznanje. Zakaj je slovenska drama tako hudo ranič, da je pravzaprav sploh ni. Ker ranič se vsa v liriki, in ima še kaj dolgo pot, preden se prerine skozi epiko do prave dramatike. Odkod vam ta modrost o treh razvojnih stopnjah slovsstva, s katero ste podprli dobršen del svoje obnove? Med letom ste se v posameznih kritikah dajali na moč previznanega, celo mondenega in bi vsak domislil, da ste že preko začetnih pojmov literarne zgodovine, toda to, kar nam tu ponujate za dragoceno odkritje, je vzeto naravnost iz šolske poetike, ki jih imajo Nemci na pretek. Sicer pa, misel sama bi še ne bila tako napačna, čeprav je iz šolske poetike, da ni docela zgrešeno aplicirana in je vprašanje, ali vam je topot zagodja raglice in neznanje ali pa ste jo hoteli zagosti nam?

Omenjena trditve o treh neizogibnih stopnjah je namreč dedukcija slovsstvenega razvoja antične literature in deloma iz njenega duha, deloma iz krščanstva se razvijajočih evropskih slovsstev. Za antiko velja ta dedukcija v precejšnji meri, dasi se je prav tam razvila drama iz lirike, za posamezne evropske narode pa že popogojno. Kaj pa pomenijo ta pekel, vice in nebesa, da uporabim člankarjevo nazorno prispodobno, skozi katere mora vsako slovsstvo? Ali je mar ta razvoj interna zadeva vsakega slovsstva posebej, nekaka izpopolnitev njenih tehničnih prijemov in razširitev snovnega in miselnega kroga? Da bi bilo temu tako, nam ne preostane nič drugega, ko da pričnemo tam, kjer so pričeli ostali evropski narodi, okoli 1000 po Kr. r., ko je bila narodna epika še »en vogue«, svoja gledališča pa damo za kakih 999 let v zakup drugorodcem, ki so baje že dosegli svoj polnozore. No, bodi bogu zahvaljeno, da temu ni tako in da nam ne bo kar čez noč zadenski hoditi, kar bi bilo zlasti našim ekstremistom in modernistom v veliko zadrego. Z omenjenimi stopnjami se približno ujemajo posamezna politično-gospodarsko-kulturna obdobja. Lirika se pojavlja v prvem razcvetu za politično-vojaško-duhovniške zajednice, epika za krščansko-fevdalne ureditve evropske družbe, ki jo označuje versko-miselna vezanost in vazalna pripadnost evropskega človeka, novodobna dramatika se pojavlja za renesanse in jo označuje jarek individualizem, verska indiferentnost ali liberalnost, zaupanje v svobodno osebnost, plemiška zavest moč s prvimi pričetki državnega nacionalizma. Njen razvoj poteka sklenjeno od renesančne drame do predvojnega meščanske in malomeščanske-proletarske drame. Vse te faze pa so manjši, »nezgodovinski« narodi, in med vsemi tudi Slovenci, vključeni v zapadno-evropski kulturni krog, dejansko prehodili, čeprav jim v literaturi radi politične nesamostojnosti niso dali vedno izraza. Čim pa so se pojavili v evropski literarni areni, so del bi, kar čez noč osvojili najvažnejše pesniške oblike, ne glede na domače ljudsko predanje, ki sicer ni brez vpliva na umetno pesništvo, toda živi vendarle svoje življenje. Vse to dokazuje tudi naše slovsstvo. Še bolj pa morda rusko in češko. Ako nam g. Fd. priporoča guslarstvo, je to gorostasen nesmisel, ki kaže,

kako malo je posvečen v naše kulturne zmere. Slovensko slovsstvo nima z guslarstvom nič več skupnega kakor nemško ali francosko. Z narodno epiko smo opravili prav za prav že tedaj, ko je naše ozemlje vključilo v frankovki fevdni državni sestav, ko smo izgubili zavest plemenske skupnosti in se uvrstili v zapadno-evropski kulturni krog, naseljeni na izredno členovitem alpskem ozemlju, ki je že kot tako rahljalo zavest skupnosti in onemogočalo vsak epski patos. Mnoštvo narečij, v katerih se prične drobiti nekaj po tem času slovensko jezikovno ozemlje, ki v drugih narodih malodane nima primere, kaže indirektno na oni značilni subjektivizem, ki mu je široka lagodna epika tuja.

Da pa je slovenska drama razmeroma mlada in da so naši povojni dramski poskusi kaj jari, ne gre dolžiti lirizem našega pesniškega izražanja, ki še sam na sebi ni nič slabega, ampak so vzroki druge.

Vse naše slovsstvo do predvojnega časa je z malimi izjemami tendenčno, namreč v narodno-obrambnem oziru, je takorekoč v službi narodnega odboja. To dejstvo odločilno vpliva na njegov razvoj v 19. stoletju. Svetovna struje prihajajo k nam sorazmeroma zakasnelo in se še iz omenjenega razloga ne uveljavljajo brez pridržkov. Naša tedaj še primitivna družba zavira realizem in se z rokami in nogami upira naturalizmu. Komaj Cankar zlomi utilitarnost domačih vidikov, s svojo osebnostjo se uveljavi doma in v svetu, in ne najmanj s svojo satirično dramatikom.

Tudi Cankarjeva drama, da omenim samo njega, je lirski, in ni nič slabega na tem, da je lirski, ako je že v nas, da se tako dajemo. Sicer pa, vsak narod gleda svet po svoje, in dvakrat prav, da je tako, drugače bi bilo na svetu dolgočasno, kot v kasarni. Standartne drame pa ni, pa naj se kličejo vsi poetikarji sveta v pričanje in na pomagaj. Kolikor narodnih slovsstev, toliko različnih dram, v katerih se meje lirike, epike in dramatike zlivajo. Sicer pa tudi nemška povojna drama ni ustvarila nič trajnega. Nemški ekspresionizem, izza visoke romantike edini »Made in Germany«, je že zdavno blagopokojen, vojne drame so še iz starega duha in se drže nekaj časa samo radi snovne aktualnosti. Sodobne drame ni, ker dandanašnji ni več epotne družbe, čije izraz in glasnica etičnih vrednot naj bi bila. Današnja družba se preobrazuje, staro odmira, novega še ni, in tu je tudi vsa kriza drame in gledališča.

Mesto drame se tudi drugod po svetu uveljavlja epika, pa ne po načelu, ki ga je postavil g. člankar, ampak zategadelj, ker se novodobna epika najbolj prilaga kolektivnemu občutju novega človeka in njegovi pozornosti ljudskemu občestvu.

Gospodu Fd.-u se toplo priporoča, da je v bodoče opreznější in razsodnejši pri poročanju o naših kulturnih zadevah. Nikakor ne gre, da bi se v listu, ki je pisani v nemščini in dostopen zategadelj širši inozemski javnosti, po krivem ponizjevali in podcenjevali. Na merodajnih činiteljih pa je, da podobne nekvalficirane poslanice v bodoče že v kafi zatrejo. Dr. VI. Kralj.

Ne delimo se več po verah

V Mostarju se je vršil občni zbor kulturnega društva Prosveta. Pri tej priliki je napadel odbor pravoslavni svečenik Lekovič, ker je postavil za upraviteljo društvenega konvikta Slovenko gđ. Šmitovo, ki ni pravoslavne vere. Njegov napad je izzval burjo ogorčenja ter ga je zavrnil predsednik društva in pa glavni delegat osrednjega odbora Prosvete g. Vasilij Grgič, ki je dejal: »Minuli so časi, ko smo se delili po verah in plemenih. Danes je popolnoma vseeno, če je upraviteljica pravoslavna ali pa katoličanka. Edina naloga današnjih kulturnih organizacij je vzgajati narod in mladino v duhu narodnega in državnega edinstva in delati za čim tesnejše zblizanje med vsemi deli naroda.« Njegova izvajanja je nagradil občni zbor z burnim odobravanjem.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Maribor III. Krčevina-Koškari

priredi — kakor že naznanjeno, — prihodnjo nedeljo 14. t. m. ob 15. uri svoj prvi društveni telovadni nastop na prostoru tik vrta krčevinske šole. Na sporedu je telovadba vseh oddelkov, petje moškega in mladinskega zbora ter vojaška godba, ki bo spremljala proste vaje in kratkočasila občinstvo pri prosti zabavi, ki pa se bo brezpogojno zaključila ob pol 21. uri. — Užitek posebne vrste bo nudilo petje mladinskega zbora pod vodstvom učitelja br. Bratoša. — S postrežbo v svrhu utesitve želodčnih potreb bo zlasti gledé kvalitete tekočih snovi vsakdo v polni meri zadovoljen. — P. n. občinstvu bodo proti zmerni vstopnini na razpolago sedeži in stojišča. Odbor mladega društva, ki se bori v stremljenju po napredku in razmahu z gmotnimi težkočami, vabi Sokole in prijatelje Sokolstva, da se v nedeljo te prireditve v Krčevini udeležijo ter podajo s tem dokaz, da jim je Sokolstvo pri srcu bolj nego mnogim naši preštevilni vinočohi. Na svidenje in — zdravo!

Sokolsko društvo v Ljutomeru

bo v nedeljo, dne 14. t. m. stopilo s svojim delom pred javnost ob priliki društvenega nastopa. Spored: ob 9. uri skupšnje, ob 11. povorka, ob 16. velik telovadni nastop domačega društva. Prednjaški zbor, ki požrtvovalno vrši svojo nalogo, bo ob tej priliki skušal dokazati, da se da vkljub pozno došlim vajam in pomanjkanju notnega materiala za proste vaje pripraviti nastop, na katerega je društvo ponosno in bo občinstvu ugajal. Seveda je za to potrebna le ena stara metoda — red, resnost in disciplina, katere stvari se menda v zadnjem času v mnogih društvih pogrešajo. To so pokazali skoro vsi letošnji nastopi. Kdor hoče videti izjemo, naj ne zamudi te prilike. Povorka sama bo manifestacija društvenega dela. V povorki in pri nastopu bo nastopilo preko 300 domačih telovadcev vseh oddelkov, katere je društvo letos opremilo z novimi kroji. Posebnost bo naraščajška fanfara iz Murske Sobotice, ki ima posebne instrumente in nenavaden način igranja. Društvu topot ne gre toliko za gmotni kot moralni uspeh prireditve. Zato je sklenilo narediti prireditve brez vstopnine. Prepričani smo, da bo znalo občinstvo Murskega polja pravilno oceniti to društveno plemenito gesto in napolniti telovadišče, kakor pred mesecem dni. Po nastopu se bo razvila narodna zabava v vseh prostorih doma, veselicega prostora in letnega telovadišča. Kdor hoče videti, kako mora biti prirejen prostor, da nudi vtis sokolske domačnosti, naj prihiti ta dan v Ljutomer, kajti tudi v tem oziru nudi Ljutomer, kar se ne vidi nikjer.

Redna odborova seja Sokolskega društva Maribor-matica

bo jutri 11. t. m. ob 20. v društveni sobi. Zdravo! — Starosta.

Nova velika francoska zvezdarna.

Že pred nekolikimi leti je bilo predlagano, da bi se prestavila velika pariška astronomska postaja nekam v notranjost. Izkazalo se je namreč, da so atmosferične prilike v velikem mestu zelo neugodne za opazovanje neba. Dim in oblaki prahu silno motijo to delo. Po sprejetem načrtu bodo prenesli pariško zvezdarno v Provansalsko. V poslopiju dosedanje pariške zvezdarne pa bodo uredili nov muzej. Nova zvezdarna v notranjosti Francije bo tekmovala po velikosti in modernih pripravah z največjimi zvezdarnami Amerike.

Povabilo slovanskemu umetniku iz Amerike.

Znani češkoslovaški violinski učitelj Oto Š e v č i k, ki prebiva sedaj stalno v Biseku in ki je bil svoječasno tudi učitelj Kubelika in Kociana, je dobil povabilo, da prevzame mesto učitelja velikega violinskega mojstra šole National Studio of Musica Boston-Newyork. Ševčik, ki je star sedaj 80 let, se je odločil sprejeti ponudbo zaenkrat samo za dol leta.

Sport

Mednarodne rokborbe,

organizirane po ISSK Mariboru za nagrado Din 10.000, so končale včeraj s sledečim rezultatom: prvi par sta tvorila poljski šampijon Orzsovsky in Frank, prvak Saksoske. Borba je bila izredno napeta, simpatični Saksonec se je večkrat z lepimi triki izmazal težkim prijemom ogromnega Poljaka, vendar v moči mnogo zaostaja za njim. Neodločen rezultat odgovarja poteku borbe. Nato sta nastopila Belič (Bolgarija) in van de Borg (Nizozemska). Obojestransko fair borenje je navdušilo gledalce; Nizozemec je imel smolo, držal je Beliča v dvojnem nelsonu, ta pa ga je v tem s prijemom zadaj vrgel preko sebe in v 16. minuti premagal. Kot zadnji par sta se borila Contas, šampijon Sedmograške in Rumun Pecascu. Večina občinstva je bila na strani mirnega Rumuna, ki je ne-fair borečega Čontasa dostikrat imel v škripcih. Napeti boj je končal v 25. minuti neodločeno.

Danes dne 10. t. m. nastopijo sledeči: 1. Orzsovsky (Poljska):Pecascu (Rumunija), 2. Belič (Bolgarija):Frank (Saksoska), 3. Bognar (Ogrska):van de Borg (Nizozemska), odločilni boj. Pričetek ob 20.30. uri na verandi pivovarne »Union«.

Nogometni turnir železničarskih klubov.

Ob priliki kongresa narodnih železničarjev v Mariboru se vrši dne 13. in 14. junija na igrišču ISSK Maribora nogometni turnir železničarskih klubov iz cele države. Na turnirju bo sodelovalo osem klubov in sicer iz Zagreba, Beograda, Sarajeva, Niša, Vel. Bečkereka, Osijeka, Subotice in Maribora. Program turnirja je sledeč: V soboto, dne 13. junija: ob 13.30: Osijek:Vel. Bečkerek, ob 15. Ljubljana:Niš, ob 16.30 Sarajevo:Maribor, ob 18. Zagreb:Subotica. — V nedeljo, dne 14. junija: ob 16. uri glavna zmagovalca iz prejšnjega dne, ob 18. uri reprezentanca železničarskih klubov:SK Železničar, Maribor.

Iz LNP.

Sporoča se klubom LNP, da v smislu določb novega pravilnika ZNS obstoja pri LNP »Odbor za delegiranje sodnikov«. Predsednik odbora je predsednik LNP, odnosno njegov namestnik I. podpredsednik ter 1 član u. o. LNP in tajnik sodniške sekcije ZNS. Odbor za kaznovanje sodnikov tvorijo: načelnik SZNS kot predsednik, 1 član u. o. SZNS in 1 član u. o. LNP.

Medklubski odbor LNP v Mariboru naj takoj določi poleg predsednika MO še po 1 člana v odbor za delegiranje sodnikov pri MO. Sodniška sekcija se naproša, da s svoje strani istotako delegira v ta odbor po 1 svojega člana.

Sodniška sekcija ZNS.

Ukine se suspenz s. s. gg. Vesnaver, Jančič, Bergant in Mohorko, objavljen dne 22. V. t. l. Pozivajo se začasni savezni sodniki, da dostavijo sekciji v roku 8 dni po dve sliki v velikosti 6x9 v svrhu sodniške legitimacije.

Tek za Shell-pokal,

ki ga dne 14. t. m. ob 11.30 uri prireja MOJLAS, obeta po prijavah sodeč postati največja letošnja lahko-atletska prireditve v Mariboru. Za krasen pokal, ki je razstavljen v izložbenem oknu tv. Paš v Slovenski ulici, se bode borilo nad 100 tekačev.

SK Železničar, nogometni odsek.

Jutri ob 18. se vrši na igrišču vazer sestanek nogometišev. Načelnik.

Velika ruska kolonija v Parizu.

V Parizu je izšla te dni ruska informativna knjiga z naslovom »Ruski Almanah«. Razni podatki o Rusih v Parizu, ki jih navaja ta almanah, nam predočujejo ruski Pariz kot veliko rusko mesto, ki živi s svojim kulturnim, trgovskim in javnim življenjem. V Parizu je 10 ruskih cerkev, 7 ruskih zabavišč, čez 100 raznih javnih in političnih organizacij, 5 sportnih klubov itd. V Parizu izhaja 25 periodičnih ruskih publikacij in obstoja 24 ruskih tiskarn, filmskih podjetij, fotografov, pravniških pisarn, bank, bibliotek, desetina ruskih trgovin in restavracij, baletskih študijev, »institutov za olepšavanje« in nekoliko industrijskih podjetij.

II. Zvezok

V senci jezuita

Epodizinski roman

128

Toda rana je bila tem manj nevarna, ker je krogla prebila samo meso in zapustila roko, ne da bi poškodovala kost.

Tako torej Manfredova roka nikakor ni bila zdrobljena, kakor sta dejali sočutni vlačugi, ki sta po Cigankinem nasvetu pripeljali ranjenca k Margentini.

Ali rana, če tudi ni bila opasna, je povzročila mlademu možu vendarle hude bolečine in kakor ve bralec, je nastopila že prvi večer huda mrzlica, združena z bledenjem.

Na srečo je bil ranjenec obdaren s skrajno krepko naravo.

Njegova mladostna moč je kmalu premagala vročico.

Vrnimo se torej k njemu na predvečer dne, ko so se zgodili dogodki, ki smo jih pravkar opisali.

Bilo je popoldne.

Ves prejšnji dan in vso noč je stregla Margentina ranjencu z umnostjo, ki je morala presenetiti človeka pri tej blazni ženski.

Sicer pa je znano, da postane marsikateri norec tuintam jako pameten, samo da se nihče ne dotakne naravnost predmeta njegove blaznosti. V teku let se je bila Margentinina blaznost nekako opredelila in omejila na svoje okrožje.

Dokler ni bilo govora o njeni hčeri, je bila zmožna umovati s precejšnjo zmožnostjo in tudi njena dejanja so bila med seboj v naravni zvezi.

Tako je tudi v svoji postrežbi ranjenega Manfreda razvijala veliko pametnost in umnost; v odmerjenih presledkih mu je obnavljala dišeče vinske obkladke in mu polagala zdaj pa zdaj mokre rute na čelo in na senče, da potolaži vročični napad.

Ta njena skrb pa se je bila še podvojila, ko je slišala, da Manfred v svoji blodnji večkrat kliče Žiletino ime.

Izprva se je zdelo, da postane to razodetje Manfredu usodepolno.

»Kaj praviš,« je zarenčala Margentina. »Bo že spet kaka spletkarica, ki si nadevlje ime moje Žilete!«

In par hipov je premišljala Margentina, ali ne bi kazalo kaznovati mladega moža, ker se daje na razpolago spletki, ki jo snujejo zlobni ljudje zoper njo in njeno hčer.

Toda spomnila se je Cigankinega poseta.

Ciganka ji je bila dejala:

»On ti pomore najti tvojo hčer!«

Odtlej je bila Margentina trdno prepričana, da ranjenec živo želi najti njeno hčer, njeno Žileto. Toda — od kod naj bi neki izviral ta želja. Pa tega vprašanja si ni zastavljala dolgo: prišlo ji je na um, da je gotovo poslala mladega moža kaka višja sila, da ji vrne njeno hčer.

In zato je blazna reva čakala z največjo tesnobo in nestrpnostjo trenutka, ko se pomiri Manfredova blodnja in ga bo mogla izpraševati.

V tem čakanju je prečula vso noč ob Manfredovem ležišču.

Toda napočilo je jutro, minile so prve ure dneva.

Po prvih urah vročice se je pogreznil Manfred v težko spanje; več ni govoril... In Margentina, vsa strta od naporov, je storila naposled po njegovem vzgledu in zaspala na svojem stolcu.

Okrog dveh popoldne se je prebudil Manfred.

Ozrl se je s tistim čudnim pogledom, ki sledi vročičnim krizam, in se je spomnil, da je videl to, kar gleda zdaj, že prej — v svetlem presledku med svojimi vročičnimi sni.

Poleg sebe je zapazil spečo Margentino.

»Blaznica!« je zamrmral.

Hotel se je premakniti in vstati, a silna bolečina, ki jo je občutil v roki, ga je spomnila, kaj se je zgodilo z njim.

Kakor v plamenečih sanjah se je zagledal z Lantnejem ob mostu Sen Mišel, kako čakata Doletovega izprevoda.

Nato je prišel Kokarder s svojo strašno vestjo...

Sledilo je fantastično preplavanje Sene in besni dir proti Moberjevemu trgu... naskok na uličico, ki je vodila na trg... krik, trušč, grmada, ki je lizala s svojimi plameni do nebes, in salva arkebuz.

Nato je izginilo vse!

Mahoma se je spomnil silnega obupa, ki mora tretji

Lantneja.

Kaj se je zgodilo z njegovim prijateljem.

Ali je padel v klanju v uličici, kakor toliko drugih rokovnjačev?

Ali še živi?

In če še živi, kolikšna mora biti žalost njega! Manfred je zagledal v duhu svojega prijatelja, kako blodi okrog ugasle grmade, in se ne more odtrgati od te strašne slike... videl ga je, kako se vrača v Dvor Čudežev, predstavljaj si je pretresljivi prizor: Lantne poroča Juliji in Aveti, da je Doletova muka dopolnjena!

Notranja vez med mislimi je zdaj opomnila Manfreda, da nima več česa početi v Parizu. Prišel je bil, da pomaga Lantneju rešiti Doleta... Usoda je bila namenila drugače. Dolet je bil umrl na gmadi...

Misel, da bi ostal še nadalje v mestu, kjer se je zgodila tako gnusna in podla okrutnost, je navdala Manfreda z nepremagljivo grozo.

Brž je bil gotov njegov načrt: poiskati Lantneja in ga iztrgati iz njegove žalosti.

Tudi Julijo in Aveto je hotel vzeti s seboj.

Domišljija ga je prenesla nato v Fontenble.

Kaj se godi tamkaj?

Ali se je posrečilo delo, ki ga je bil zamislil mojste Flerial?

Vse te misli in vprašanja so se križala in zapletala v Manfredovem duhu.

Popadla ga je strašna tesnoba in misel, da bi ostal brez svoje strežajke, se mu je zazdela neznosna.

Z naporom vseh sil se mu je posrečilo vstati in obleči se.

Ko je bil spet na nogah, je zapazil, da mu razen ostre bolečine v ranjenem laktu ni zlega — samo slab, da je vsled obilne izgube krvi.

Pogledal je okrog sebe, da vidi, ali je kje steklenica vina ali drugačnega okrepčila.

Margentina je spala globoko spanje.

Mladi mož je ni hotel buditi.

»Uboga žena!« je dejal, ko je pogledal za hip v raztegnjene črte blazničnega obraza.

In ko ni našel tega, kar je iskal, je zapazil v kotu luknjo v zidu, ki je očitvidno nadomeščala omaro za spravljane dragocenejših reči.

»Nemara najdem tu kaj za se,« je zamrmral.

Stanovanje

z eno sobo oddam. Pobrežje, Gozdna ulica 69, Maribor. 1681

Oddam

veliko sobo s štedilnikom. Nasipna ul. 43, ob Tržaški cesti. 1683

Sobo in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

Kovčke za potovanje

vsake velikosti in vrste, ročne torbice, aktovke, listnice, nogometne žoge, nahrbtnike, sportne pasove itd. v največji izbiri in po najnižji ceni dobite pri Ivanu Kravosu, Aleksandrova cesta 13. 1389

Rabljene avto in moto gumi plašče

kupuje v vsaki količini mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova ul. 14. 1566

Avtomobil

limuzina, dobro ohranjena, ugodno na prodaj. Poizve se Trubarjeva ul. 4 pri hišniku. 1679

Sprejem

takoj perfektno kuharico, Trubarjeva ulica 11/I. 1686



zastopniki se sprejmejo

Dobro in svežo praženo kavo

sladkor, riž, moko, olje, kis in vse druge specerijske predmete nudi po najnižji ceni

A. LESJAK

Gosposka ul. 11

LEŽALNE STOLE

za solnčenje

DVOKOLESA

za deco, pleteno pohištvo, galanterijo, parfumerijo i. t. d. priporoča

DRAGO ROSINA

Vetrinjska ul. 26

Spominjajte se CMD!

„VINSKI HRAM“ PRENOVLJEN!

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem z današnjim dnem otvoril in prevzel na novo prenovljeni

„VINSKI HRAM,“

na oglu Vetrinjske in Tattenbachove ulice. V okusno in najmoderneje urejenih prostorih bom točil priznana in večkrat odlikovana vsakovrstna vina trdke Jakov Kapitanovič ter vsak dan sveže pivo, kakor razna jedila tudi morske ribe, pripravljena po želji gostov. Izvrstna kuhinja bo nudila dnevno bogato izbiro raznih jedil. — Vas vabi na poset 1684 Mate MILETA

Potrti nelzmerne žalosti, naznanjamo vsem sorodnikom prijateljem in znanecem pretresujočo vest, da je naš iskrenoljubljeni soprog, ozlr. oče, stari oče in tast, gospod

Jurij Puž

posestnik,

v torek, dne 9. junija 1931 ob 6. uri po dolgi mučni boleznii in previden s tolažih sv. vere, v 76. letu svoje dobe boguvdano preminul. Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 11. maja 1931 ob 15. uri iz hiše žalosti na Pobrežju, Zerkovska c. 30, na magdalensko pokopališče v Pobrežju. Sv. maša zadušnica bo darovana dne 12. junija 1931 ob 7. uri v župni cerkvi sv. Magdalene. 1682

Pobrežje pri Mariboru, 9. junija 1931,

Katarina Puž, soproga; Ivan, Franjo, Andro, Rudi, Marja, Terezija in Zora, otroci; Franjo Peržič, Slavko Brajkovič, zeta. — Ter vsi ostali sorodniki.

14 dnevna reklamna prodaja perila po senzacionalno znižanih cenah

Morate si ogledati zalogo in primerjati cene!

Tovarniška zaloga perila

Jos. Karničnik, Glavni trg 11

Opravična številka: E IX 1220/31

Dražbeni oklic.

Dne 22. julija 1931 dopoldne ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin:

Zemljiška knjiga k. o. Veliki Boč vl. št. 45

Cenilna vrednost: Din 72.000

Vrednost pritikline:

Najmanjši ponudek: Din 48.000

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX., dne 23. maja 1931.